

OPONENTSKÝ POSUDEK
disertační práce doktorandky Mgr. Bc. Michaely Hladké
na téma „Kriminalita páchaná na dětech a mládeži“

Oponentský posudek předkládám na základě rozhodnutí komise pro obhajoby disertačních prací Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze č.j. 41/ODV o ustanovení oponentem ze dne 7.2. 2008.

Autorka si zvolila pro svoji disertační práci tematiku dnes velmi aktuální, avšak do nedávné doby společensky převážně tabuizovanou. V rámci české (ale i zahraniční) provenience jde o problematiku dosud komplexně nezmapovanou. V řadě vědních oborů tak zůstává dosud nezodpovězena celá řada teoreticko-hypotetických otázek. Z těchto důvodů oceňuji záměr doktorandky se na dané téma vyjádřit nejen teoreticky, ale přistoupit k vlastnímu empirickému bádání.

Posuzovaná disertační práce představuje po formální stránce 147 stran textu, 6 stran seznamu použité literatury, čtyři přílohy, abstrakt v českém a anglickém jazyce, chybí však uvedení klíčových slov (možno doplnit). Z obsahově-strukturálního hlediska je práce členěna, mimo úvod a závěr, do čtyř kapitol. Převážná část práce je strukturována dle kriminologické metodiky na fenomenologii, etiologii a prevenci, další část je věnována kriminalistické metodice. Přílohy práce shrnují empirické zpracování práce (projekt výzkumu, závěrečnou zprávu a záznamové archy).

Při zpracování disertační práce autorka uvádí použití následujících metod: studium odborné literatury, studium vyšetřovacích spisů, statistickou metodu a metodu komparace.

Základ disertační práce (kapitola 2- 4) vychází z dostupné odborné literatury a závěrečných výzkumných zpráv výzkumů realizovaných v České republice v posledním období (zahraniční výzkumy - přestože jsou uvedeny v seznamu použité literatury - interpretovány nejsou). Teoretická východiska jsou autorkou na tomto místě srovnávána i s výsledky vlastního výzkumu. Přímá interpretace poznatků z části empirické do části teoretické je u disertačních prací netradiční, avšak tady se přímá komparace zdařila a naopak napomohla obě části propojit v přehledný, kompaktní celek.

Jednotlivé části práce jsou vzájemně vyvážené rozsahem i po odborné stránce, vyjma části věnované prevenci. V této části autorka zůstala na úrovni obecně platného schéma.

Doktorandce se v zásadě podařilo naplnit cíle disertační práce, které spočívaly v analýze kriminality páchané na dětech a mládeži a vyhodnocení faktorů, které tento vysoce negativní společenský jev ovlivňují. Vzhledem k zaměření disertační práce bych očekávala její vyústění do prevence sociální, a to v návaznosti na poznatky získané zkoumáním osobnosti pachatele (str.66 an.) a na prevenci viktimizace s využitím poznatků získaných zkoumáním osobnosti oběti (str.83 an.), a to především na úrovni sekundární a terciární.

V celkovém kontextu však disertační práce Mgr. Bc. Michaely Hladké nemá zásadnější nedostatky. Má dobrou úroveň jazykovou a využitelnost v rámci mnoha společenských věd i praxe. Zvláště oceňuji přehledný způsob zpracování zkoumané problematiky a schopnost maximálně vytěžit vlastní výzkum k tématu práce a schopnost jej přehledně interpretovat. Pozitivně hodnotím, že při zpracování disertační práce autorka, zejména při doporučení návrhů pro praxi v rámci statistického vykazování, využila osobní zkušenosti získané praxí ve funkci vyšetřovatelky této trestné činnosti.

V práci jsem shledala formální dílčí nedostatky a nepřesnosti:

- v textu jsou uváděny již neplatné právní normy, například zákon č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi (s.14) je zrušen a nahrazen z. č.379/ 2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami
- trestný čin týrání svěřené osoby je možno spáchat nejen na dětech a mládeži (jak je nesprávně uvedeno na s.19), ale i na dospělé osobě svěřené do péče, takže při interpretaci statistických dat se musí zohledňovat, že mezi týranými jsou i dospělé osoby (s.47 an.)
- odkazy na citované prameny nejsou ujednocené a nerespektují ČSN ISO 690 (01 0197) pro bibliografické citace.

Závěr

Mgr. Bc. Michaela Hladká ve své disertační práci prokázala odbornou schopnost řešit zvolené téma, schopnost pracovat s odbornou literaturou, využívat tvořivě vědecké metody práce a způsobilost vytvářet vlastní závěry a formulovat doporučení. Práce je vhodná, po určitých úpravách, k publikování jako metodická pomůcka pro všechny, kteří s dětmi a mládeží pracují.

Předložená disertační práce splňuje kritéria pro tento typ kvalifikačních prací a proto ji

d o p o r u č u j i k o b h a j o b ě

a navrhuji, aby Mgr. Bc. Michaela Hladké byl v případě úspěšné obhajoby udělen vědecko-akademický titul „philosophiae doctor“ (PhD.).